

P E R S B E R I C H T

Amstelveen, 14 mei 2025

Aziatische horeca is niet ontvankelijk verklaard in rechtszaak tegen ministerie SZW

Vandaag, woensdag 14 mei 2025, heeft de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in de rechtszaak die op 2 april jl. werd behandeld. Deze zaak was aangespannen door VCHO, samen met de Thai Restaurant Association (TRA), de South Asian Cuisine Association (SACA), de Algemene Chinese Vereniging en zeven individuele Aziatische restaurants.

De rechtbank heeft de coalitie niet ontvankelijk verklaard in de zaak tegen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De rechter verwijst eisers naar de bestuursrechtelijke procedure. Dit betekent dat de rechter zich nu inhoudelijk niet heeft uitgesproken over de rechtmatigheid van het huidige beleid. De rechter laat dus open of het beleid correct is of niet.

Het is teleurstellend dat de rechtbank heeft besloten de zaak te verwijzen naar de bestuursrechtelijke procedure. Deze route is immers pas toegankelijk nadat de schade al is opgetreden. De eisers kozen juist voor een civiele procedure om tijdig duidelijkheid en gerechtigheid te verkrijgen – vóórdat de situatie onomkeerbaar zou worden en talloze restaurants gedwongen zouden zijn hun deuren te sluiten. Met deze uitspraak ligt de bal opnieuw bij de politiek. Als we willen voorkomen dat de Aziatische horeca onnodig zwaar getroffen wordt, is nu politieke actie vereist.

Inhoud van de rechtszaak

De rechtszaak richtte zich op het nieuwe beleid van het ministerie, waarbij per 1 juli 2024 de specifieke functie-eisen voor Aziatische koks zijn geschrapt. Met deze maatregel wil de minister een einde maken aan wat wordt gezien als een uitzonderingspositie voor de Aziatische horeca. Die uitzonderingspositie bestaat echter al niet meer sinds het afschaffen van het zogenoemde wokakkoord op 1 januari 2022. Sterker nog: met het schrappen van de functie-eisen ontstaat juist een nieuwe vorm van ongelijkheid.

De sector vraagt níet om een uitzonderingspositie, maar om gelijke behandeling: de mogelijkheid om vakbekwame koks te werven, net zoals andere restaurants dat mogen. Een Frans restaurant mag bijvoorbeeld expliciet vragen om een kok met ervaring in de Franse keuken. Het eisen van ervaring in de Aziatische keuken is dus geen onredelijke of bijzondere eis, maar een gerechtvaardigde voorwaarde om de kwaliteit van de keuken te waarborgen.

Bovendien is de bewering van het UWV dat elke (Europese) kok binnen drie tot zes maanden kan worden opgeleid tot Aziatische kok niet realistisch. De complexiteit, technieken en culturele achtergrond van de Aziatische keuken vragen om jarenlange ervaring en diepgaande vakkennis. Deze expertise laat zich niet aanleren in een korte basistraining.

In de praktijk heeft de beleidswijziging het werven van koks uit Azië niet alleen bemoeilijkt, maar vrijwel onmogelijk gemaakt. Sinds 1 juli 2024 is geen enkele werkvergunning meer verleend – noch aan nieuwe koks uit Azië, noch aan koks die al jarenlang legaal in Nederland werken. Dit staat in schril contrast met

2023, toen nog bijna 2.500 werkvergunningen voor Aziatische koks werden afgegeven. Steeds meer ervaren koks dreigen nu te worden uitgezet, met als gevolg dat talloze Aziatische restaurants hun deuren dreigen te moeten sluiten.

Opening voor overleg met de minister

Hoewel eisers niet-ontvankelijk zijn verklaard, heeft de minister ook geen gelijk gekregen. De rechter heeft namelijk niet geoordeeld dat het huidige toelatingsbeleid rechtmatig is — en juist dáárover wil de sector met de minister in overleg.

De coalitie zal op korte termijn het ministerie benaderen voor een constructief gesprek met als doel een eerlijk, realistisch en werkbaar beleid waarmee het voortbestaan van authentieke Aziatische restaurants in Nederland gewaarborgd blijft en tegelijkertijd rekening houdend met de zorgen en wensen van de minister.

Urgentie

De situatie is nu zeer urgent. Zonder beleidswijziging dreigen veel Aziatische restaurants op korte termijn te moeten sluiten vanwege een tekort aan koks. Uit een recente sectorbrede enquête van VCHO (maart 2025) blijkt dat:

- 65% van de Aziatische restaurants overweegt te stoppen of het bedrijf te verkopen als het beleid niet verandert.
- 78% rapporteert een omzetsdaling van gemiddeld 15%, wat leidt tot een gezamenlijk verlies van ruim €200 miljoen.

Reacties uit de sector

Hoewel de rechtbank zich niet over de inhoud van het beleid heeft uitgesproken, verandert deze uitspraak niets aan de urgentie van de situatie. “Het is duidelijk dat het huidige beleid ernstige gevolgen heeft voor onze sector,” aldus Liping Lin, directeur van VCHO. “We blijven ons inzetten voor een eerlijk en werkbaar toelatingsbeleid en gaan nu vol inzetten op overleg met het ministerie.” Ook Paul van der Helm, voorzitter van de Thai Restaurant Association (TRA), benadrukt het belang van verdere actie: “Onze gezamenlijke stem is gehoord en blijft klinken – ook buiten de rechtszaal. De rechter heeft het beleid niet rechtmatig geoordeeld, dus we zien dit als een kans om via politieke en maatschappelijke weg alsnog verandering te realiseren.”